

Aan: Jan, Jan & Partners
Van: Rijk Willemse beleid en advies
Onderwerp: **Individuele Schrijfbegeleiding**
Datum: Vandaag

Beste Jan,

Hartelijk bedankt voor de tekst die je hebt ingestuurd voor de Individuele Schrijfbegeleiding. Ik heb de tekst bekeken. Daarbij heb ik gelet op de opbouw, de aantrekkelijkheid en de formulering. Mijn opmerkingen en suggesties vind je in het verslag dat voor je ligt.

Dit verslag is als volgt opgebouwd. Eerst geef ik een algemene indruk van de tekst, daarna geef ik enkele opmerkingen die horen bij de onderdelen die ik aanduid met de regelnummers in de marge van de tekst. Ik sluit het verslag af met enkele tips.

Algemene indruk van de tekst

Je schrijft een aantrekkelijke en humoristische blog. Niet alleen omdat je zo'n overdrijving toepast om jouw ergernis vorm te geven. Maar ook omdat je het OBAMA-concept goeddeels volgt: "ik begreep het onaangename gedrag van een mede-cursist toen ik hoorde dat het een inkoper was" (Observatie), "hoe zit de stereotype inkoper in elkaar" (Betekenis), "pas op voor inkopers" (Aanbeveling). De afmaker (Maak Af) ontbreekt nog.

Want, het is duidelijk dat je zaken overdrijft. Dat is een geoorloofd middel voor wie een punt wil maken. Mensen begrijpen dat, tot een zekere grens. De doorslaggevende vraag is: met welk doel schrijf je deze blog? Als het is om vrienden en kennissen te vermaken, of om een literaire oefening te doen, dan heb je in die overdrijving bijzonder veel ruimte. Als je schrijft voor een algemener publiek, of bijvoorbeeld om jouw bedrijf meer onder de aandacht te brengen, is die ruimte aanzienlijk kleiner.

Ik ga uit van de laatste optie en probeer de tekst in die richting om te buigen, zonder dat deze aan kracht verliest. (Je geeft niet voor niets aan dat deze versie een concept is.) Ik ga dus de diepte in met mijn opmerkingen, ok? Een sterk beeld verdient immers glans (en een goede sokkel).

Bij de opmerkingen na de tekst ga ik in op enkele afwerkingskwesties en schoonheidsingrepen. Schrik niet van de hoeveelheid en van de mate van detail: dat heeft geen relatie met de kwaliteit van jouw blog!

De aantekeningen bij de tekst

In de kantlijn van de tekst vind je regelnummers. In de opmerkingen bij jouw tekst verwijs ik telkens naar de betreffende regelnummers. Op enkele plaatsen maak ik gebruik van Word-comments. Soms geef ik ook een voorbeeld van een herschrijving.

Op de volgende pagina vind je jouw tekst, met in de linkermarge de regelnummers en in de rechtermarge de comments.

1 [Eerste concept]

2

3 De pathologie van de inkoper

4

5 Ooit kwam ik tijdens een langdurende opleiding een hoogst onaangename man tegen.

6 Tegen het einde van deze opleiding hoorde ik dat deze man inkoper van beroep was.

7 Op dat moment begreep ik plots heel veel van zijn afstotelijke gedrag.

8

9 De stereotiepe succesvolle inkoper namelijk is er met zijn hele lijf en geest op ingesteld zo'n groot
10 mogelijk voordeel te krijgen uit iedere transactie die hij regelt.

11 Daarbij is de andere partij, de verkoper, een instantie die maximaal het vel over de oren getrokken
12 moet worden. Niets ontziend is de inkoper erop uit voordeel te maximaliseren ten koste van alles
13 aan de kant van de verkoper.

14 De geslaagde inkoper gebruikt zijn macht maximaal om het eigen gewin te optimaliseren. Eigenlijk
15 heeft hij daarin geen beperkingen, tenzij dat de verkoper dusdanig achter gelaten moet worden dat
16 hij de volgende keer weer helemaal uitgemergeld kan worden. Het instrument van de inkoper is
17 macht. Wie die macht optimaal hanteert is de keizer van de inkoop.

18 De verkoper doet wat hij doet niet per se voor zichzelf, maar voor zijn opdrachtgever.

19 Dat hij het zogenaamd niet voor zichzelf doet maakt de drift echter alleen nog maar sterker. Hij is
20 niet belast met egoïsme maar met een grote mate van sadïsme om uit de ander zoveel mogelijk
21 voordeel te halen voor de eigen kant.

22

23 De charmante inkoper bestaat. Dat is de wolf in schaapskleren. Een van zijn mooie en liederlijke
24 technieken. Als het erop aankomt zal hij met een beet in de keel jou zijn macht weer laten voelen.
25 Zodat die uiteindelijk doet wat hij wil.

26

27 Hiermee vergeleken is de verkoper een liefdevolle charmeur. De ideale verkoper speelt in op de
28 romantische wensen en fantasieën van de koper. Hij stimuleert de jongensdromen en infantiele
29 behoeften en maakt daar vervolgens gebruik van. De verkoper doet de koper een plezier met de
30 koop, maakt hem blij. Ja, soms krijgt de koper daar later spijt van. Maar de intentie van de
31 verkoper is op verleiding en bevrediging van behoeften van de koper gericht. De inkoper drijft op
32 de kracht van zijn eigen, nietsontziend machtsstreven.

33

34 Heb je een duidelijk beeld van de inkoper, dan kom je ze tegen. Iemand die op een onverwacht
35 moment in je keel bijt. Iemand die schopt als je op de grond ligt. Iemand die jouw overliden hond
36 vernedert. Iemand die wanneer je ziek bent zijn belang wil doordrukken.

37

38 Wees voorzichtig met inkopers, ze zijn overal.

Met opmerkingen [RW1]: Kan weg...

Met opmerkingen [R2]: Ingewikkelde constructie; zie toelichting en alternatief hieronder

Verwijderd: perse

Met opmerkingen [R3]: Koper of inkoper? Kijk bij de toelichting hieronder

Verwijderd: ten behoeve van

Met opmerkingen [R4]: de verkoper?

Verwijderd: jij

Met opmerkingen [R5]: Inkoper?

Verwijderd: niets ontziend

De opmerkingen die horen bij de cijfers

Laten we nu kijken naar de opmerkingen die horen bij de regelnummers naast jouw tekst.

Regelnummer 3: de titel

Een prima titel. Precies wat een blog nodig heeft: stellingname, uitdaging en prikkeling. Daarmee lok je zeker lezers.

Regelnummer 5-6: aansprekend begin

Een mooi begin van jouw blog, die persoonlijke invalshoek. De lezer is op dit punt erg benieuwd naar wat er zo onaangenaam was aan deze man.

Kun je heel kort een paar typerende eigenschappen schetsen?

Daarmee stuur je de lezer in zijn beeldvorming; iedereen heeft immers zo zijn eigen opvattingen over wat onaangenaam is.

Regelnummer 7: glad ijs

Met deze kwalificatie begeef je je op glad ijs. 'Afstotelijk gedrag', is best een zware en oordelende term, die weinig ruimte laat voor ironie of humor.

Denk nog even terug aan mijn vraag naar de doelgroep en vraag je af of je misschien een wat lichtere, ironische aanduiding kunt vinden. Wat dacht je bijvoorbeeld van deze wat meer beschrijvende termen?

zijn gedrag / zijn optreden / zijn handelwijze

Je kunt het oordeel ook 'bij jezelf houden' en bijvoorbeeld zeggen: '*... begreep ik waarom hij mij zo ergerde*'.

Eerlijk gezegd denk ik dat die benadering (persoonlijk in plaats van algemeen) de meeste potentie heeft.

Regelnummer 9: stereotype

Het is inderdaad een stereotype dat je beschrijft. Door de constructie met '*namelijk*' en '*is*', krijgt dat stereotype echter iets absoluuts en onontkoombars ('iedereen weet toch dat inkopers zo zijn?').

Mijn advies is om ook dat beeld bij de lezer te laten ontstaan; zo werkt literatuur: niet zeggen dat de dingen zo zijn, maar het beeld ervan bij de lezer oproepen. (Niet: '*Hij was verdrietig*', maar: '*Het regende, hij staarde uit het raam en pulkte ondertussen aan het behang*'.)

Wat denk je van het volgende alternatief voor deze zin?

Inkopers zijn misschien wel familie van de katachtige roofdieren: met hun hele lijf en geest ingesteld op...

Regelnummer 11: nu kun je losgaan

Na deze voorbereidingen kun je losgaan. Je hebt de eigenschappen van de inkoper eerst neergezet als 'roofdierachtig'. De lezer gaat graag in de uitwerking van dat beeld mee, ook omdat het een literair spel is dat je vanaf nu speelt: als ware het de beschrijving van een biotoop...

Natuurlijk blijven er nog passages die je aan dit uitgangspunt moet toetsen en misschien moet bijstellen. In regelnummer 24 bijvoorbeeld introduceer je de wolf in schaapskleren; misschien is daar nu aan ander beeld nodig?

Regelnummer 21, 36, 37: best harde beelden

In regelnummer 21 spreek je over *een grote mate van sadisme*... En in regelnummer 36 en 37 heb je het over die overleden hond en over die zieke.

Best harde beelden. Misschien vind je in de tweede ronde mildere omschrijvingen...

Regelnummer 13 en 15-16: eenvoudiger

Je schrijft in eenvoudige makkelijk toegankelijke zinnen. Prima, en zeer geschikt voor een blog.

In regelnummer 13 kun je de gemarkeerde woorden gewoon weglaten, nietwaar?

En wat dacht je van het volgende alternatief voor het gemarkeerde deel vanaf regelnummer 15?

De enige beperking is dat hij de verkoper zo achterlaat dat hij deze de volgende keer weer kan 'uitmergelen'.

Regelnummer 19: zogenaamd?

In regelnummer 18 stel je dat de verkoper het niet voor zichzelf doet. Bedoel je hier niet 'De inkoper'?

Verder zeg je in regelnummer 20 'zogenaamd', terwijl je in de voorgaande regel het tegendeel beweert.

Mijn advies: laat 'zogenaamd' gewoon weg.

Regelnummer 24: wisseling van perspectief

Oei, hier laat je je meeslepen door het sterke verhaal dat je neerzet. Daardoor wissel je plotseling van perspectief en gebruik je 'jou' in plaats van 'de verkoper'.

Dat kan een bewuste keuze zijn (je ziet dat weleens bij heel ervaren schrijvers), maar als dat niet zo is, ga dan gewoon voort met de gebruikte aanduidingen.

Tips

- Neem tijd voor de tweede ronde. Leg het concept een tijdje weg en lees het later nog eens. Aarzel niet om in te grijpen, maar gebruik daarvoor een nieuwe versie van het document. Dat geeft bewegingsvrijheid, omdat je altijd weer terug kunt.
- Wees voorzichtig met uitspraken die verkeerd zouden kunnen vallen omdat ze als generaliserend of beledigend opgevat zouden kunnen worden. Neem daarvoor de meest humorloze lezer als toetssteen en bepaal hoever je kunt gaan.

Veel succes bij jouw schrijfwerk en tot ziens!

Drs. R. (Rijk) Willemse
Beleid en advies

06 816 250 77
skype rijkwillemse
rijk@rijkwillemse.nl
www.rijkwillemse.nl
www.facebook.com/rijkwillemsebeleidadvies